

Energinet
Tonne Kjærsvvej 65
DK-7000 Fredericia
ATT: eltariffer@energinet.dk

Dok. ansvarlig: CAC
Sekretær:
Sagsnr: s2022-839
Doknr: d2023-18837-5.0
31-05-2023

Høringssvar - Energinets metode for tarifiering af energiøproducenter

Green Power Denmark sætter pris på muligheden for at kommentere på Energinets metode for tarifiering af energiøproducenter. Green Power Denmark støtter den overordnede tilgang med en omkostningsægte overvæltning af omkostninger, men har en række bekymringspunkter i forhold til de valgte metodeelementer.

Overordnede bemærkninger

Et hybrid asset som energiøer har baggrund i, at det er økonomisk effektivt at samle havvind og interconnector i ét projekt frem for at investere i de to dele separat. Dermed drives investeringen i elinfrastrukturen af to overordnede formål:

1. Transport af elproduktion fra havvind til land
2. Samhandel mellem markedsområder, forsyningsikkerhed og skalering til ny havvind

Afsættet for en tarifmetode må derfor være at lave en deling af omkostningerne, der afspejler de overordnede formål, og som både er til gavn for ejere af interconnectoren og ejere af havvinden. Dermed bør vurderingen af en omkostningsdeling afspejle en overordnet helhedsbetragtning, hvor omkostninger og gevinster følger hinanden.

Green Power Denmark er bekymret over den skarpe adskillelse af henholdsvis omkostninger og gevinster i Energinets udkast til overvæltning af omkostninger.

I Energinets metodeudkast er gevinster som flaskehalsindtægter, værdien af øget forsyningsikkerhed og værdien af at have en hub til videretilslutning for fremtidige VE-projekter forbeholdt Energinet. Yderligere er "neutrale" omkostningselementer som eksempelvis omkostningen til ubenyttet kapacitet fuldt allokeret til energiøproducenten uden en fyldestgørende argumentation herfor.

Hvis gevinster i hybridprojektet hovedsageligt tilfalder Energinet og omkostninger i hybridprojektet hovedsageligt tilfalder energiøproducenten, skævvrides incitamenterne i rent faktisk at opnå den økonomiske effektivitet ved det samlede projekt. Dermed risikerer havvindsejer at stå med et dårligere udgangspunkt, end hvis havvind og interconnector bliver etableret separat, og det risikerer at erodere fundamentet under energiøkonceptet fremover.

Green Power Denmark opfordrer følgende Energinet til at sikre en mere balanceret fordeling, hvor omkostninger og gevinster i højere grad følges ad.

Specifikke bemærkninger til metoden

Metodevalget med en fordelingsnøgle baseret på flows har fundamentale mangler

Green Power Denmark anerkender, at det er en kompleks opgave at lave en omkostningsægte fordeling af omkostningerne for elinfrastrukturen ved energiøer. Dog er det vigtigt at påpege, at udgangspunktet for fordeling af omkostninger via forventede flows ikke vil tage højde for det faktiske driftsmønster og de faktiske værdistrømme, og dermed i princippet ikke er omkostningsægte. Metoden bliver dermed et gæt på, hvad der under en række simple antagelser kunne være en omkostningsægte fordeling.

Green Power Denmark er bekymret for, at antagelserne er for simple til at give resultatet den vægt, der er behov for i en fordeling af omkostninger i milliardklassen. Green Power Denmark foreslår derfor, at metodegrundlaget og antagelserne kvalificeres ved at gøre det langt mere projektspecifikt. Metodegrundlaget bør ligeledes yderligere kvalificeres ved at inddrage en parallel analyse af, at der rent faktisk er økonomisk gevinst til deling mellem Energinet og energiøproducenten ved hybridudbygningen frem for en separat udbygning af havvind og interconnector.

Omkostningen til ubenyttet kapacitet bør deles mellem energiøproducenten og Energinet

Allokeringen af den fulde omkostning for ubenyttet kapacitet til energiøproducenten forekommer ikke velbegrunderet. Prioriteringen mellem transport af elproduktion fra havvind og udveksling af el mellem markedsområder er baseret på prisforskelle mellem budområder og ikke prioriteret adgang for elproduktionen fra havvind. Dermed er ubenyttet kapacitet et vilkår af markedets optimering af den lastfordeling, som de TSO-bestemte interconnectorer tillader - og ikke et levn fra ilandføring af elproduktion fra havvind.

Green Power Denmark opfordrer til, at omkostningen til ubenyttet kapacitet fordeles enten 50/50 mellem energiøproducent og Energinet eller som minimum efter den fastsatte fordelingsnøgle.

Fordelingsnøglen for omkostninger hviler på markante usikkerhedselementer

Fordelingsnøglen for omkostningen er baseret på antagelser, der ikke giver et retvisende billede af den omkostningsægte fordeling af omkostninger. Green Power finder ikke, at antagelsen om 50/50 fordeling angående flowretning er retvisende. Markedsaktørers forventning er, at flowretningen mod Tyskland vil være større end mod Danmark, og den nuværende antagelse må forventes at lægge en unødigt stor andel af omkostningen over på energiøproducenten.

Det er yderligere ikke transparent hvilke antagelser metoden gør sig i forhold til mulighed for fremtidig udbygning af udlandsforbindelser, hvordan mulige kapacitetsreduktioner håndteres og hvordan muligt forbrug på energiøen kan påvirke flow på interconnectorerne.

Designansvar og økonomisk ansvar for elinfrastrukturen bør være tættere forbundet

Green Power Denmark finder det ikke hensigtsmæssigt, at Energinet har fuld designråderet over elinfrastrukturen uden at være eksponeret for omkostningsmæssige konsekvenser, der er

direkte relateret til designvalg. Det sikrer ikke det rette incitament for Energinet at tilvejebringe den mest efficiente løsning.

Eksempelvis kan omkostningen til ubenyttet kapacitet i høj grad være et udtryk for designvalg i eksempelvis asymmetrien for overføringskapaciteter fra EnergiØ Bornholm til nabo-budzonerne.

Yderligere er afkoblingen af gevinster ved elinfrastrukturen fra omkostningsfordelingen et uheldigt forhold, der kan give Energinet incitament til et designvalg, der øger gevinster ved elinfrastrukturen, så længe gevinsten overstiger Energinets andel af omkostningen. Det er ikke klart i metoden, hvordan det sikres, at et incitament til at øge gevinster via designvalg holdes op imod den samlede omkostning ved et tiltag for at sikre efficiente økonomiske beslutninger.

Driftsansvar og økonomisk ansvar for elinfrastrukturen bør være tættere forbundet

Metoden fastlægger vilkår for ændringer i indfødningsomfang fra energiøproducentens side, men metoden forholder sig ikke afgørende til ændringer i indfødningsomfang fra Energinets side. Volumenrisikoen, hvor energiøproducenten kan møde reduceret handelskapacitet på interconnectorerne, er ikke håndteret, selvom den kan have en markant betydning for energiøproducentens afsætning af elproduktion fra havvind.

Green Power Denmark er bekymret over, at der på tidspunktet for fastlæggelse af tarifmetoden ikke er afklaring på, hvilken handelskapacitet en energiøproducent kan forvente allokeret - eller kompenseret, i tilfælde af, at interne flaskehalse i elnettene på land flyttes til interconnectorerne omkring energiøer.

Green Power Denmark bemærker yderligere, at den gældende 70% regel om tilgængelig handelskapacitet fra elmarkedsforordningen generelt af TSOer tolkes som 70% på begrænsende netelementer internt i de europæiske budzoner elnet og ikke eksklusivt på interconnectorer. Dermed kan interconnectorer ved energiøer i en TSO-optik reduceres til under 70% handelskapacitet uden, at Energinet og øvrige TSOer har incitament til at opretholde fuld handelskapacitet.

Behov for en kendt omkostningsbase på budgivningstidspunktet

Det er vigtigt, at energiøproducentens samlede omkostning til elinfrastruktur ligger fast på budgivningstidspunktet. Den nuværende metode efterlader risikoen for afvigelsen mellem budgetteret og faktisk omkostning hos energiøproducenten, og metoden sikrer ikke incitament for Energinet at afsøge og maksimere EU-medfinansiering.

Green Power Denmark foreslår, at der fastsættes en kendt omkostningsbase med en form for omkostningsloft og en mekanisme, der tillader Energinet eller staten at håndtere usikkerheden omkring de faktiske omkostninger.

Betalingsforpligtelse

Green Power Denmark støtter Model B, hvor omkostningerne fordeles ud over hele koncessionsperioden.

Løbende indfødningsstarif

Energinet fremhæver i metoden, at energiøer per definition er produktionsoverskudsområder, og derfor skal afregne den fastsatte tarif for produktionsoverskudsområder. Metoden tager dermed ikke højde for, at energiøproducenten selv afholder en stor del af omkostningerne for elinfrastrukturen til forbrugsområder. Dermed er det uklart hvilke omkostninger til det dybe net, der udestår som begrundelse for den fastsatte løbende indfødningsstarif.

Green Power Denmark foreslår, at alene den elproduktion, der leveres i den forbundne danske budzone pålægges en løbende indfødningsstarif, og at indfødningsstariffen tager højde for, om leveringen i den forbundne danske budzone sker i et område med produktionsoverskud eller forbrugsoverskud.

Afsluttende bemærkninger

Green Power Denmark har i høringsvaret forholdt sig generelt til energiøproducenter men har i visse tilfælde eksemplificeret med udgangspunkt i Energiø Bornholm, da det er denne energiø, der på nuværende tidspunkt foreligger mest konkrete konfigurations- og omkostningsestimater for.

Green Power Denmark er opmærksomme på, at tarifmetoden skal færdigudvikles inden udbud af Energiø Bornholm da den vil udgøre et centralt element i forbindelse med forberedelse af bud på projektet. Green Power Denmark vil i den forbindelse opfordre til, at udarbejdelsen af en revideret metode, som tager højde for industriens bekymringer, får høj prioritet således at dette arbejde ikke kommer til at være udslagsgivende for forsinkelser af projektet.

Med venlig hilsen

Green Power Denmark
Carsten Chachah
cac@greenpowerdenmark.dk
Mobil. +45 22 75 04 38

